

ISSN 2078-1628

*Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський університет
економіки і менеджменту*

***Вісник
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту***

Науковий журнал

***СЕРІЯ:
ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ***

Виходить 2 рази на рік

Заснований у серпні 2007 року

№ 1 (20), 2016

Черкаси 2016

ВІСНИК
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту

Серія: економіка і менеджмент

1 (20), 2016

Науковий журнал

*Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з економічних наук (наказ Міністерства освіти і науки України № 1328 від 21.12.2015)
Журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту» входить до таких міжнародних наукометричних баз реферування та індексування: Російський індекс научного цитування, Росія (<http://elibrary.ru/>)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Почесний редактор: Аблязов Р. А., д. т. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Інженерної академії України, президент Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Головний редактор: д. е. н. Савченко С. О.

Заступники головного редактора: д. е. н. Козловський В. В.; к. е. н. Дмитрук Б. П.

Редакційна колегія: д. е. н. Шпак Л. О.; д. е. н. Войтоловський М. В.; д. е. н. Ус Г. О.; д. е. н. Яценко В. М.; д. е. н. Яценко О. В.; д. е. н. Сергєєва Л. Н.; д. е. н. Кисель Р.; д. е. н. Медведєв В. Ф.; д. е. н. Чаплигін В. Г.; к. і. н. Захарова І. В.

Відповідальний секретар: Дешевенко Л. П.

Науковий журнал публікує статті з економічних проблем підприємств різних галузей промисловості, національного господарства, менеджменту, маркетингу, підготовлені науково-педагогічними працівниками, науковими співробітниками, аспірантами та здобувачами наукових ступенів вищих навчальних закладів, а також ученими та спеціалістами інших організацій, підприємств, установ.

Призначений для науковців, викладачів, аспірантів і студентів, спеціалістів національного господарства, державних і регіональних органів управління.

- Статті для публікації в науковому журналі відбираються на умовах конкурсу.
- Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.
- Редакція може публікувати статті в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів.

ЗМІСТ**УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА**

<i>Шпак Л. О. Соціальна інфраструктура як складова соціально-економічного розвитку регіону .....</i>	<i>5</i>
<i>Яценко В. М. Сутність поняття та методичні підходи до оцінки фінансової стабільності і фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств .....</i>	<i>8</i>
<i>Дмитрук Б. П., Светлова Н. М. Світові міграційні процеси: мотивація, види й наслідки для країн виїзду та приймаючих країн .....</i>	<i>18</i>
<i>Лисенко О. М. Системи управління якістю: особливості впровадження згідно з новою версією стандарту ISO 9001 .....</i>	<i>27</i>
<i>Гирник Л. В. Діяльність агрохолдингів в Україні та їхній вплив на розвиток сільського господарства.....</i>	<i>35</i>

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

<i>Коваль В. В., Опаленко А. М., Манькута Я. М. Сучасні методи автоматизації навчального процесу ВНЗ .....</i>	<i>44</i>
<i>Костьян Н. Л. Оптимізація роботи відділу логістики в сфері транспортних послуг.....</i>	<i>56</i>
<i>Мостенська Т. Г. Ієрархія принципів соціально відповідального маркетингу .....</i>	<i>66</i>
<i>Усманова М. Р. Теоретичні засади формування інноваційної інфраструктури в Україні.....</i>	<i>74</i>

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

<i>Яценко О. В. Механізм банківського кредитування в системі залучення коштів у сільськогосподарське виробництво .....</i>	<i>85</i>
<i>Добрянская Н. А., Шевченко А. А., Попович О. М. Суцність моделі фінансового забезпечення диверсифікації .....</i>	<i>99</i>
<i>Сукач О. М., Сарана Л. А. Страховий ринок України: сучасні реалії та перспективи.....</i>	<i>106</i>
<i>Голубка М. М. Цінність фінансово-економічної та кооперативної освіти на західноукраїнських землях (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) та її вплив на свідомість українця .....</i>	<i>113</i>
<i>Серватинська І. М. Сценарії прогнозування обсягів фінансових ресурсів у державних фондах соціального страхування.....</i>	<i>119</i>
<i>Богач Д. С. Сучасний стан фондового ринку України.....</i>	<i>128</i>

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ЖИТТЯ

<i>Яценко О. В., Сукач О. М. Розвиток підприємництва в Україні: погляд науковців... 137</i>

<i>Про набір до аспірантури зі спеціальності 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці .....</i>	<i>139</i>
---	------------

НАШІ АВТОРИ.....	142
-------------------------	------------

SUMMARY.....	144
---------------------	------------

CONTENTS

NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT AND REGIONAL ECONOMY

<i>Shpak L. Social infrastructure as a component of social and economic development of the region</i>	5
<i>Yatsenko V. Essence of the concept and methodological approaches to the assessment of financial stability and financial firmness of agricultural enterprises</i>	8
<i>Dmytruk B., Svetlova N. International migration processes: motivation, kinds and results for the countries of origin and host countries</i>	18
<i>Lysenko O. Peculiarities of quality management system implementation under the new version of the ISO 9001 standard</i>	27
<i>Gyrnyk L. Agriholdings activity in Ukraine and their impact on the development of agriculture</i>	35

ECONOMY AND BUSINESS MANAGEMENT

<i>Koval V., Opalenko A., Mankuta Ya. Modern methods of educational process automatization in higher educational establishments</i>	44
<i>Kostian N. Optimization of logistics department in the field of transport services</i>	56
<i>Mostenska T. Hierarchy of societally responsible marketing principles</i>	66
<i>Usmanova M. The theoretical basis for the formation of innovation infrastructure in Ukraine</i>	74

MONEY, FINANCE AND CREDIT

<i>Yatsenko O. The bank lending mechanism in the system of raising funds for Agriculture</i>	88
<i>Dobryanska N., Shevchenko A., Popovych O. Substance of the financial support model of diversification</i>	99
<i>Sukach O., Sarana L. Insurance market in Ukraine: modern realities and prospects</i>	106
<i>Holubka M. The value of financial and economic as well as cooperative education in Western Ukraine (the second half of the XIX – the beginning of the XX centuries) and its impact on the consciousness of a Ukrainian</i>	113
<i>Servatynska I. Forecasting scenario of financial resources in the public social insurance funds</i>	119
<i>Bogach D. Current condition of Ukraine's stock market</i>	128

UNIVERSITY LIFE

<i>Yatsenko V., Sukach O. The development of entrepreneurship in Ukraine: scientists' points of view</i>	137
--	-----

Postgraduate registration and enrolment in speciality 08.00.11 – mathematical methods, models and informational technologies in economics	139
---	-----

OUR AUTHORS	142
--------------------------	-----

SUMMARY	144
----------------------	-----

УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

УДК 332.143:330.341

Шпак Л. О.

СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

У статті розглянуто значення соціальної інфраструктури для регіональної економіки та країни в цілому. Визначено основні складові соціальної інфраструктури.

Ключові слова: соціальна інфраструктура, людські ресурси, соціальний капітал.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ішук С. Розміщення продуктивних сил (теорія, методи, практика) / С. Ішук ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка; Європейський ун-т. – Вид. перероб. і доп. – К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2008. – 216 с. 2. Рибчук А. В. Глобальна виробнича інфраструктура як результат розширення інтернаціоналізації господарського життя / А. В. Рибчук // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 6. – С. 92–96. 3. Стадницький Ю. Розміщення продуктивних сил (теоретичні основи) : навч. посіб. / Ю. Стадницький. – К. : Знання, 2008. – 351 с. 4. Суперсон В. І. Моніторинг соціально-економічного стану регіонів України з позицій розвитку її інфраструктури / В. І. Суперсон // Статистика України. – 2005. – № 1. – С. 59–62. 5. Хвесик М. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / М. Хвесик. – К. : Кондор, 2005. – 344 с.

Дата надходження до редакції – 15.04.2016 р.

УДК 338.43: 631.16

Яценко В. М.

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ І ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті досліджено сутність понять «фінансова стабільність», «фінансова стійкість», обґрунтовано методичні

підходи до оцінки фінансової стабільності і фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств, що розширює можливість для більш якісного аналізу та прогнозування їхньої діяльності й кількісного виміру фінансових перспектив. Доведено, що фінансова стабільність виступає якісною характеристикою фінансових можливостей підприємства, а її забезпечення належить до найбільш важливих економічних проблем. Визначено показники та зроблено їхні розрахунки на основі методичних підходів до оцінки фінансової стабільності і фінансової стійкості, проведено їхній аналіз. Запропоновано сукупність спеціальних методів, що дають змогу здійснити оцінку стану фінансової стабільності й фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова: фінансова стабільність, стійкість, методика оцінки, аналіз, регулювання, сільськогосподарські підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. – 2-е изд., испр. – М. : ИНФРА-М, 1998. – 479 с.
2. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Білик М. Д., Павловська О. В. Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. – К. : КНЕУ, 2005. – 592 с.
3. Короліщук Л. П. Фінансова стійкість акціонерного товариства як умова його економічного розвитку / Л. П. Короліщук // Економіка АПК. – 2006. – № 9. – С. 81–87.
4. Шаблиста Л. М. Фінансова стійкість підприємства: сутність і методи оцінки / Л. М. Шаблиста // Економіка і прогнозування. – 2006. – № 2. – С. 46–57.
5. Концепція створення системи рейтингової оцінки регіонів, галузей національної економіки, суб'єктів господарювання : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2004 р. № 208-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208-2004-p>.
6. Савчук В. П. Финансовый менеджмент [Текст] / В. П. Савчук. – К. : Companion, 2008. – 884 с.
7. Шеремет А. Д. Финансы предприятий / А. Д. Шеремет, Р. С. Сейфулин. – М. : ИНФРА-М, 1978. – 343 с.
8. Баканов М. И. Теория экономического анализа / Баканов М. И., Мельник М. В., Шеремет А. Д. – [5-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 536 с.
9. Статистичний щорічник України за 2014 рік / за ред. І. М. Жук ; Державна служба статистики України. – К., 2015. – 586 с.

Дата надходження до редакції – 12.04.2016 р.

УДК 314.7 : 331.556.4(477) (075)

Дмитрук Б. П., Светлова Н. М.

СВІТОВІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ: МОТИВАЦІЯ, ВИДИ Й НАСЛІДКИ ДЛЯ КРАЇН ВИЇЗДУ ТА ПРИЙМАЮЧИХ КРАЇН

Розглянуто тенденції світових міграційних процесів, фактори впливу на економіку країн-експортерів та імпортерів робочої сили. Обґрунтована необхідність прийняття швидких і ефективних спільних

зусиль країнами ЄС з метою стабілізації впливу мігрантів з країн Африки і Близького Сходу, що може спровокувати вихід окремих країн з Європейського Союзу, загрожує існуванню співдружності.

Ключові слова: міграція, міграційні процеси, міграційні потоки, міграція робочої сили, міграційна криза, наслідки міграції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / за ред. Р. Дяківа. – К. : Міжнародна економічна фундація, 2000. – С. 384, 519.
2. Міжнародна економіка : навчальний посібник / Фомішин С. В., Рибчук А. В., Румянцев А. П. та ін. ; за ред. С. В. Фомішина. – Львів : Новий світ – 2000, 2011. – 446 с.
3. Боган І. П. Глобальна економіка : підручник / І. П. Боган, І. Р. Михасюк. – К. : Знання, 2007. – С. 150–151.
4. Ведмеденко І. Naked Science [Електронний ресурс] / І. Ведмеденко. – Режим доступу : <http://www.naked-science.ru>.
5. Крылов А. Кто бомбил, тот и платит / А. Крылов, И.Чернов // Итоги недели. – 2015. – № 36. – С. 8.
6. Ганус А. Горячий сирийский трикутник / А. Ганус // Экспрес. – 2016. – № 18. – С. 14.
7. Итоги недели. – 2016. – № 10. – С. 8.
8. Алексеева Н. Миграционный подлог для Европы / Н. Алексеева // Итоги недели. – 2016. – № 3. – С. 8.
9. Грицик Ю. Великі запитання для Європи / Ю. Грицик // Экспрес. – 2016. – № 7. – С. 4.
10. Львова І. Добре там, де нас нема / І. Львова // Экспрес. – 2016. – № 12. – С. 10.
11. Власюк К. Якщо їхати, то з родиною / К. Власюк // Экспрес. – 2015. – № 24. – С. 311.
12. Львова І. Пролетарії бідні та заможні / І. Львова // Экспрес. – 2015. – № 33. – С. 3.
13. Ясинчук Л. Вони від'їжджають / Л. Ясинчук // Экспрес. – 2016. – № 7. – С. 10.
14. Ясинчук Л. Заробітчанама кажуть «стоп» / Л. Ясинчук // Экспрес. – 2015. – № 29. – С. 13.
15. Духнич О. Свободный рынок превратит Украину в страну эмигрантов / О. Духнич // Публика : журнал-газета. – 2015. – С. 4.
16. Дмитрук Б. П. Міжнародна міграція: тенденції, причини, наслідки / Б. П. Дмитрук // Проблеми вдосконалення економіко-правової системи України на сучасному етапі розвитку громадянського суспільства : тези доповідей часників Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Черкаси : Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2015. – С. 189–192.

Дата надходження до редакції – 11.04.2016 р.

УДК 006.015.5

Лисенко О. М.¹

СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ: ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗГІДНО З НОВОЮ ВЕРСІЄЮ СТАНДАРТУ ISO 9001

У статті проаналізовано основні відмінності між версіями стандарту ISO 9001 2008 і 2015 років. Досліджено нововведення для систем управління якістю. Надано рекомендації стосовно переходу на нову версію стандарту.

¹ Рецензент – д. е. н., професор Єфіменко Н. А.

Ключові слова: ISO 9001, система управління якістю, міжнародний стандарт, ризик-менеджмент, процесний підхід, внутрішній аудит, лідерство, контекст організації, задокументована інформація.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Системи управління якістю: Вимоги : ДСТУ ISO 9001:2009. – [Чинний від 2009-09-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 33 с. – (Національний стандарт України).
2. ISO 9001:2015(en) Quality management systems – Requirements [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:9001:ed-5:v1:en>.
3. Есмуханов Е. Новая версия международного стандарта ИСО 9001:2015 / Е. Есмуханов // Успех-Success. – 2014. – Сентябрь. – С. 18–21.
4. Перехід до нових версій стандартів ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015) та ДСТУ ISO 14001:2015 (ISO 14001:2015) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://naau.org.ua/wp-content/uploads/2016/04/3c84b14f21364f68b8ef54f33d7043a9.pdf>.
5. Чайка И. И. Стандарт ИСО 9001:2015. Что нас ожидает? / И. И. Чайка // Сертификация. – 2014. – № 2. – С. 8–11.
6. Международный стандарт ISO 9001:2015. Системы менеджмента качества. Требования [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://iso-management.com/wp-content/uploads/2015/10/ISO-9001-2015-ot-30.09.14-Cert-Group.pdf>.
7. Корягина К. А. Новая версия международного стандарта ISO 9001:2015 [Текст] / К. А. Корягина // Проблемы и перспективы экономики и управления : материалы III Междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, декабрь 2014 г.). – СПб. : Заневская площадь, 2014. – С. 175–179.

Дата надходження до редакції – 04.04.2016 р.

УДК 334:631.1.017.1

Гирник Л. В.¹

ДІЯЛЬНІСТЬ АГРОХОЛДИНГІВ В УКРАЇНІ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті проведено аналіз діяльності агропромислових формувань в Україні, визначено їхній вплив на розвиток сільського господарства країни та запропоновані напрямки ефективної діяльності агрохолдингів у сучасних умовах господарювання.

Ключові слова: агрохолдинг, агропромисловий сектор, земельний банк, врожайність, рослинництво, тваринництво, економічна ефективність, соціальний ефект, екологічний ефект, фермерські господарства.

---

¹ Рецензент – д. е. н., професор Яценко В. М.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Крупнейшие агрохолдинги Украины 2015 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://ucab.ua/files/Survey/Largest_Agriholdings/Holdings_2015_demo.pdf.
3. 5 найбільших агрокомпаній України за розміром земельного банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://economics.lb.ua/state/2016/01/13/325366_5_naubilshih_agrokompaniy_ukraini.html.
4. Топ 100 латифундистов України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://latifundist.com/rating/top100#127>.
5. Крупнейшие агрохолдинги Украины сквозь призму 2014 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.agriagency.com.ua/comments/11398.html>.
6. Бодаев В. Агрохолдинги – точка роста АПК [Электронный ресурс] / В. Бодаев, Т. Кирик. – Режим доступа : <http://www.apk-inform.com/ru/exclusive/topic/1035827#.V1RA4X7hDDc/>.
7. Залізко В. Д. Вплив агрохолдингзації сільськогосподарських підприємств на соціально-економічний розвиток сільських територій / В. Д. Залізко // Економіка України. – 2013. – № 6 (619). – С. 71–78.
8. Черевко Г. Агрохолдинги в агробізнесі України: шанси і загрози / Г. Черевко, А. Колодій // Аграрна економіка. – 2012. – Т. 5. – № 3–4. – С. 3–9.
9. Махсма М. Б. Агрохолдинги в Україні: вплив на зайнятість сільського населення / М. Б. Махсма // Формування ринкової економіки. – 2015. – № 33. – С. 264–275.

Дата надходження до редакції – 31.03.2016 р.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

УДК 004.9

Коваль В. В., Опаленко А. М., Манькута Я. М.¹

СУЧАСНІ МЕТОДИ АВТОМАТИЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВНЗ

У статті детально охарактеризовано особливості використання хмарних технологій, три базових види постачання хмарних послуг – IaaS, PaaS і SaaS-додатків; перелічено переваги хмарних обчислень у порівнянні з традиційними технологіями; визначено, що IT-інфраструктура ВНЗ може бути побудована за одним з трьох основних підходів, а саме: на основі однорангової мережі, виділеного сервера чи потужного дата-центру. Для підтримки навчальної діяльності в інформаційно-освітньому середовищі закладу виокремлено програмні платформи, які можуть використовуватись, а саме: навчально-інформаційний портал, електронний архів наукових і навчально-методичних матеріалів, вікі-портал, відеоportal. Побудовано загальну модель хмаро-орієнтованого середовища, в якій особлива увага приділяється формуванню цілей і змісту навчання; схему взаємодії між викладачами й студентами, в якій безперервність взаємодії між викладачами та студентами у хмарі можна продемонструвати, розклавши процес навчання на шість етапів. Запропоновано поступово, в ході модернізації, перебудовувати існуючу інформаційну інфраструктуру в інфраструктуру, побудовану за принципом приватної хмари, що дозволить отримати результат у вигляді швидкої міграції між публічною і приватною хмарами.

Ключові слова: IT-інфраструктура освітнього закладу, хмарні платформи, автоматизація процесів управління навчальною діяльністю, інформаційно-освітнє середовище, центри опрацювання даних, електронні навчальні курси, модель хмаро-орієнтованого середовища, інформаційна інфраструктура.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Рашевська Н. В. Хмарні технології дистанційного навчання у процесі навчання вищої математики / Н. В. Рашевська // Інформаційні технології в освіті : збірн. наук.

¹ Рецензент – д. е. н., професор Коломицева О. В.

- пр. – № 16. – ХДУ, 2013. – С. 128–129. 2. Манако А. Ф. ИКТ в обучении: взгляд сквозь призму трансформаций / А. Ф. Манако, Е. М. Сеница // Образовательные технологии и общество. – 2012. – Том 15. – № 3. – С. 392–413. 3. Гриб'юк О. О. Перспективи впровадження хмарних технологій в освіті [Електронний ресурс] / О. О. Гриб'юк. — Режим доступу : http://lib.iitta.gov.ua/1111/1/grybyuk-stattya1-hmamy%2B_Cору.pdf. 4. Глазунова О. Г. Принципи формування «академічної хмари» сучасного університету на основі відкритих програмних платформ / О. Г. Глазунова // Інформаційні технології і засоби навчання. – Том 43. – № 5. – С. 174–188. 5. Воронкін О. С. «Хмарні» обчислення як основа формування персональних навчальних середовищ / О. С. Воронкін // Матеріали Другої міжнародної науково-практичної конференції FOSS Lviv 2012, Львів, 26–28 квітня 2012 р. – Львів, 2012. – С. 143–146. 6. Глазунова О. Г. Проектування архітектури хмаро-орієнтованого інформаційно-освітнього середовища для підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій / О. Г. Глазунова, О. В. Якобчук // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – Т. 44. – Вип. 6. – С. 141–156. 7. Рассовицька М. В. Система хмаро-орієнтованих засобів навчання інформативних дисциплін студентів інженерних спеціальностей / М. В. Рассовицька // Хмарні технології в освіті : матеріали Міжнародного семінару (Київ – Кривий Ріг – Черкаси – Харків – Луганськ – Херсон – Чейні, 26 грудня 2014 р.). – Кривий Ріг : Видавничий відділ КМІ, 2014. – С. 34–36. 8. Social Cloud: Cloud Computing in Social Networks / K. Chard, S. Caton, O. Rana, K. Bubendorfer // IEEE International Conference on Cloud Computing. – CLOUD, 2010. 9. Mathew S. Implementation of Cloud Computing in Education – A Revolution / S. Mathew // International Journal of Computer Theory and Engineering. – 2012. – Vol. 4. – № 3. – P. 473–475. 10. Олексюк В. П. Впровадження технологій хмарних обчислень як складових ІТ-інфраструктури ВНЗ [Електронний ресурс] / В. П. Олексюк // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – № 3. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1042#.U7KuwPkrbPA>.

Дата надходження до редакції – 30.03.2016 р.

УДК 656.073:658.51

Костьян Н. Л.¹

ОПТИМІЗАЦІЯ РОБОТИ ВІДДІЛУ ЛОГІСТИКИ В СФЕРІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ

У роботі пропонується спосіб оптимізації роботи відділу логістики транспортно-експедиторської служби шляхом автоматизації процесу тарифікації транспортних послуг. Визначено додаткові чинники, що впливають на вартість перевезень. Аналіз даних при тарифікації послуг, що надаються, здійснено на базі дерев рішень. Побудована функціональна модель діяльності менеджера з логістики транспортно-експедиторської організації. Проектування бази даних, необхідної для збереження початкової інформації, реалізовано з використанням уніфікованої мови моделювання UML 2.0.

¹ Рецензент – д. е. н., професор Савченко С. О.

Розроблено сценарій визначення оптимальної вартості перевезень. Програмна реалізація сценарію виконана з використанням мови PHP та JavaScript.

Ключові слова: логістика, транспортно-експедиторська служба, дерева рішень, діаграма бізнес-процесів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Голубчик А. М. Транспортно-экспедиторский бизнес / А. М. Голубчик. – М. : ТрансЛит, 2011. – 572 с.
2. Quinlan J. Ross. C4.5: Programs for Machine learning / J. Ross Quinlan. – Уолтем : Morgan Kaufmann Publishers, 1993. – 343 с.
3. Murthy S. Automatic construction of decision trees from data / S. Murthy. – Data Mining and Knowledge Discovery, 1997. – 762 с.
4. Логистика : учеб. пособ. / под ред. проф. Б. А. Аникина. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 220 с.
5. Кизим А. А. Социально-экономический аспект развития региональной транспортно-логистической системы : монография / А. А. Кизим, И. В. Батыков, А. В. Белоусов. – Краснодар : КубГУ, 2004. – 397 с.
6. Кобзева К. В. Теоретичне обґрунтування становлення логістики як науки / К. В. Кобзева // Економіка. Менеджмент, Підприємництво : збірник наукових праць. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2007. – № 18. – С. 61–66.
7. Транспортная логистика : учеб. пособие / Л. Б. Миротин, Б. П. Безель, Т. О. Сулейменов, К. О. Мадалиев. – М. : МАДИ (ГТУ), 1996. – 210 с.
8. Прокофьева Т. А. Логистика транспортно-распределительных систем: региональный аспект : [Учеб. пособие] / Т. А. Прокофьева, О. М. Лопаткин. – М. : РКонсульт, 2003. – 397 с.
9. Смехов А. А. Основы транспортной логистики : [учеб. для вузов ж.-д. транспорта] / А. А. Смехов. – М. : Транспорт, 1995. – 197 с.
10. Фролова Л. В. Логістичне управління підприємством: теоретико-методичні аспекти : монографія / Л. В. Фролова. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2004. – 261 с.
11. Чернописька Н. В. Методичні підходи оцінювання логістичної діяльності підприємства / Н. В. Чернописька // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2008. – № 608. – С. 265–271.

Дата надходження до редакції – 08.04.2015 р.

УДК 339.138

Мостенська Т. Г.¹

ІЄРАРХІЯ ПРИНЦИПІВ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ

У статті розглянуто основні принципи соціально відповідального маркетингу й визначено взаємозв'язок між ним і корпоративною соціальною відповідальністю. Розглянуто концепції ієрархічної побудови принципів соціальної відповідальності та їхні характеристики, напрями реалізації. Охарактеризовано напрями реалізації соціально відповідального маркетингу та їхній зв'язок зі стратегічними й тактичними цілями діяльності підприємств.

---

¹ Рецензент – д. е. н., професор Яценко В. М.

Ключові слова: соціально відповідальний маркетинг, соціальна відповідальність, принципи та рівні соціальної відповідальності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Dahrendorf R. Homo Sociologicus / R. Dahrendorf. – Cologne : Opladen, 1959.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо харчових продуктів : закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 41–42. – Ст. 2024.
3. Вайнхардт Й. Р. Корпоративная социальная ответственность: коммуникативные действия на внешнюю среду организаций государственного сектора / Й. Р. Вайнхардт, Р. М. Андриякитене // Современные исследования социальных проблем : электронный научный журнал. – 2013. – № 10 (30). – Режим доступа : www.sisp.nkras.ru.
4. Carroll A. B. Ethics and Stakeholder Management, 2nd edn / A. B. Carroll. – Cincinnati : Business & Society; South-Western Publishing Co, 1993.
5. Галимова А. Ш. Проблемы социальной ответственности бизнеса [Электронный ресурс] / А. Ш. Галимова, О. А. Полуянова // Политика, государство и право : электронный научно-практический журнал. – 2014. – № 2. – Режим доступа : <http://politika.snauka.ru/2014/02/1259>.
6. Кузнецова Н. В. Модели корпоративной социальной ответственности / Н. В. Кузнецова, Е. В. Маслова // Вестник Томского государственного университета. Экономика. – 2013. – № 4 (24). – С. 22–36.
7. Leisinger K. M. Corporate Responsibility for Pharmaceutical Corporations [Electronic resource] / Klaus M. Leisinger. – Mode of access : <http://www.globalewerteallianz.ch/wp-content/uploads/2011-OUP-Leisinger-Corporate-Responsibility-for-Pharmaceutical-Corporations.pdf>.
8. Гладка В. О. Теоретичні аспекти соціально-відповідального маркетингу / В. О. Гладка // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Сер.: Економічні науки. – 2013. – № 4 (60). – С. 52–58.

Дата надходження до редакції – 29.03.2016 р.

УДК 330.341.1.(477)

Усманова М. Р.¹

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ

У статті досліджені причини необхідності впровадження національної інноваційної системи розвитку економіки України й формування інноваційної інфраструктури як її складової. Визначені основні її суб'єкти та напрямки державної підтримки. Зазначені основні проблеми функціонування інноваційної інфраструктури й шляхи їхнього вирішення.

Ключові слова: національна інноваційна система, інноваційні інфраструктура, технопарк, технополіс, бізнес-інкубатор.

---

¹ Рецензент – д. е. н., професор Яценко В. М.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Україна-2015: Національна стратегія розвитку / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко, Б. С. Кваснюк. – К., 2007. – 74 с. 2. Стратегія економічного розвитку України до 2020 року: стратегія національної модернізації [Електронний ресурс] / Міністерство економіки України. – Режим доступу : <http://me.kmu.gov.ua/>. 3. Стратегія інноваційного розвитку України на 2009–2018 роки та на період до 2039 року [Електронний ресурс] / Державне агентство України з інвестицій та розвитку. – Режим доступу : <http://www.in.gov.ua/>. 4. Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні : закон України від 08.09.2011 р. № 3715-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>. 5. Державна цільова програма «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009–2013 рр. : постанова Кабінету Міністрів від 14.05.2008 р. № 447 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-П>. 6. Микитюк П. П. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посіб. / П. П. Микитюк ; за ред. Микитюка П. П. – Тернопіль : Принтер Інформ, 2015. – 224 с. 7. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент. Теорія і практика в умовах трансформаційної економіки : навч. посіб. / В. І. Захарченко, Н. Н. Корсікова, М. М. Меркулов. – К. : ЦУЛ, 2012. – 448 с.

Дата надходження до редакції – 07.04.2016 р.

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УДК 336.71:338.434

Яценко О. В.

МЕХАНІЗМ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В СИСТЕМІ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО

У статті досліджено стан банківського кредитування сільськогосподарського виробництва та визначено чинники його стримування з позиції кредитора, позичальника й держави. Обґрунтовано об'єктивну необхідність у використанні зовнішніх джерел фінансування сільського господарства, яка пов'язана з сезонністю аграрного виробництва, незбіганням строків здійснення витрат і одержанням виручки від реалізації продукції, порівняно довгим виробничим циклом в окремих сільськогосподарських галузях. Запропоновано механізм банківського кредитування підприємницької діяльності суб'єктів аграрної сфери та розглянуто його складові. Доведено доцільність створення в Україні спеціального фонду гарантування кредиту для підприємств аграрного сектору й створення механізму іпотечного кредитування.

Обґрунтовано економічну вигідність лізингового кредитування, що поєднує в собі елементи оренди й кредиту. Наведено стан лізингу в країнах Європи та показано основні групи товарів, що беруться в лізинг. Акцентовано, що другою значною галуззю для лізингових операцій в Україні є сільське господарство. Наведено кількісні й вартісні показники укладених договорів фінансового лізингу за декілька років.

Встановлено негативні тенденції, які склались у державному фінансуванні аграрного сектору України бюджетами різних рівнів. Зазначено необхідність забезпечення у повній мірі бюджетного фінансування у розмірі 5%, що регламентовано законодавством держави.

Зроблено висновок про необхідність створення дієвих механізмів банківського та інших видів кредитування підприємницької діяльності в аграрній сфері, що в кінцевому результаті зумовить зростання валового внутрішнього продукту сільського господарства та досягнення його стратегічної мети економічного розвитку.

Ключові слова: кредитування, механізм банківського кредитування, лізингові операції, бюджетне фінансування агробізнесу, сільськогосподарське виробництво.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт Комітету державної статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Leaseurope Biannual Survey 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.leaseurope.org/uploads/documents/tats/Leaseurope%202013%20Biannual%20Survey.pdf>.
3. Національне рейтингове агентство «Рюрік». Аналітичний огляд ринку небанківських фінансових послуг України за 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rurik.com.ua/documents/research/non_banks_4_kv_2014.pdf.
4. Підсумки діяльності лізингодавців за 3 квартал 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uul.com.ua/files/Q3_2013_ukr.pdf.
5. Звітність про виконання бюджетів України за 2009–2014 роки [Електронний ресурс] / Державна казначейська служба України. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.
6. Про фінансовий лізинг : закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр/>.
7. Господарський кодекс України: станом на 20.09.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
8. Про заставу : закон України від 02.10.1992 № 2654-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kodeksy.com.ua/pro_zastavu.htm.

Дата надходження до редакції – 11.04.2016 р.

УДК 338.33:631

Добрянская Н. А., Шевченко А. А., Попович О. М.

СУЩНОСТЬ МОДЕЛИ ФИНАНСОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ДИВЕРСИФИКАЦИИ

В статье рассмотрены виды диверсификации, зарубежный опыт финансирования диверсификации сельскохозяйственных предприятий. Изучены основные проблемы кредитования сельскохозяйственных предприятий в Украине. Раскрыты основные факторы, которые отрицательно влияют на развитие диверсификации производства в сельском хозяйстве региона.

Ключевые слова: агропродовольственная сфера, диверсификация, финансы, кредитные ресурсы.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мескон М. Х. Основы менеджмента : пер. с англ. / Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. – М. : Дело, 1997. – 704 с.
2. Barzel Y. Optimal Timing of Innovations / Y. Barzel // Review of Tommies and Statistics. – 1968. – № 50. – P. 348–355.
3. Kamien M. I. On the Degree of Rivalry for Maximum Innovative Activity / Kamien M. I., Schwartz N. L. // Quarterly Journal of Economics. – 1976. – № 90. – P. 12–19.
4. Scherer F. M. Industrial Market Structure and Economic Performance [Text] : textbook / F. M. Scherer. – Second Edition. – Rand McNally College Publishing, Boston, Houghton Mifflin Company, 1980. – P. 280.
5. Beer S. The Heart of Enterprise / Stafford Beer. – John Wiley, 1979. – 596 p.
6. Махнушина В. Н. Современные виды и формы диверсификации / В. Н. Махнушина, А. Н. Шинкевич // Российское предпринимательство. – 2015. – Том 16. – № 10. – С. 1459–1468.

Дата надходження до редакції – 25.03.2016 р.

УДК 368(477)

Сукач О. М., Сарана Л. А.¹

СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Страховий ринок тісно пов'язаний з економікою країни, а в результаті економічних перетворень, що відбуваються в державі, його роль постійно зростає. У статті досліджено методологічний підхід до дефініції «страховий ринок», відображена структура українського страхового ринку, здійснено оцінку ключових показників розвитку страхового ринку в умовах економічних реформ. На основі аналізу показників і тенденцій страхового ринку України обґрунтовано динамічність українського страхового ринку та визначено, що він є одним із найбільш динамічних сегментів економіки, найважливішою частиною її фінансово-інвестиційного механізму для розв'язання соціальних проблем. Запропоновано заходи щодо подальшого регулювання й розвитку страхового ринку в Україні.

Ключові слова: *страховий ринок, страхова премія, страхування, ризик, страхувальник, фінансові ресурси, фінансові інструменти.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гаманкова О. О. Ринок страхових послуг України: теорія, методологія, практика : монографія / О. О. Гаманкова. – К. : КНЕУ, 2009. – 283 с. 2. Про страхування : закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР (у редакції від 01.04.2016, підстава 922-19) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>. 3. Страховий і перестраховий ринки в епоху глобалізації : монографія / [Козьменко О. В., Козьменко С. М., Васильєва Т. А. та ін.]. – Суми : Університетська книга, 2011. – 388 с. 4. Страхові послуги : підручник [у 2 ч. Ч. 1] / Базилевич В. Д., Пікус Р. В., Приказюк Н. В. та ін. ; за ред. В. Д. Базилевича. – К. : Логос, 2014. – 496 с. 5. Страхування : підручник / керівник авт. колективу і наук. ред. С. С. Осадець, д-р екон. наук, проф. – [2-ге вид., допов. і переробл.]. – К. : КНЕУ, 2002. – 599 с. 6. Ткаченко Н. В. Страхування : навч. посіб. / Н. В. Ткаченко. – К. : Ліра, 2007. – 376 с. 7. Фурман В. М. Страховий ринок в Україні: проблеми становлення та стратегія розвитку : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.04.01 / В. М. Фурман ; Держ. установа «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». – К., 2006. – 36 с. 8. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nfr.gov.ua/>. 9. Ліга страхових організацій України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uainsur.com/stats/non-life/>.

Дата надходження до редакції – 14.04.2016 р.

¹ Рецензент – д. е. н., доцент Яценко О. В.

ЦІННІСТЬ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТА КООПЕРАТИВНОЇ ОСВІТИ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.) ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СВІДОМІСТЬ УКРАЇНЦЯ

Стаття присвячена впливу фінансово-економічної та кооперативної освіти на західноукраїнських землях (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) на свідомість українця. Саме освіта є великою цінністю, що сприяє зростанню у свідомості українця духовної зрілості, високої моральності, сприяє реалізації морально-етичних цінностей, виховує так званого особистісного українця, який готовий брати участь у національному житті України й відповідати за долю свого народу.

При цьому варто наголосити, що фінансово-економічна освіта мала б дати поштовх розвитку особистостей, які готові змінювати державу, розуміючи суть фінансових потоків і економічних явищ, і у сукупності з кооперативною освітою вищий могла б виховати сильних і мудрих лідерів.

Ключові слова: західноукраїнські землі, свобода, свідомість, гідність, кооперативно-освітні рухи, фінансово-економічні напрями.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Будзиновський В. Похорони «нової ери» / В. Будзиновський // Народ. – 1893. – № 1. – С. 8–9.
2. Вихрущ В. О. Дидактична думка в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ століття): проблеми розвитку теорії : в 2-х ч. Ч. 1 / В. О. Вихрущ ; за ред. Л. П. Вовк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2000. – 433 с.
3. Голубка М. Освітньо-просвітницька діяльність кооперативних централей на західноукраїнських землях (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) та їх значення для пропагування фінансово-економічної та кооперативної освіти [Електронний ресурс] / М. Голубка. – Режим доступу : <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1499/>.
4. Голубка М. Розвиток економіки та фінансово-економічної і кооперативної освіти на західноукраїнських землях (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) / М. Голубка // Фінанси, аудит та менеджмент: аналіз тенденцій та науково-економічний розвиток : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 15–16 квітня 2016 року). – Львів : Львівська економічна фундація, 2016. – С. 7–9.
5. Голубка М. Науковий напрям економічної думки в західноукраїнській академічній науці (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) як частина освітнього західноєвропейського інтелектуального світу та її престижність у фінансово-економічній та кооперативній освіті [Електронний ресурс] / М. Голубка. – Режим доступу : <http://www.economy->

¹ Рецензент – д. е. н. професор Іляш О. І.

confer.com.ua/full-article/1992/. 6. Голубка М. Система чинників розвитку економіки та фінансово-економічної та кооперативної освіти на західноукраїнських землях (друга половина XIX – початок XX ст.) / М. Голубка // Фінансова безпека та перспективи розвитку соціально-економічних систем : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 15–16 квітня 2016 р.) : у 2-х ч. – Ч. 1. – К. : Київський економічний науковий центр, 2016. – С. 9–13. 7. Голубка М. Історико-економічний аспект фінансово-економічної та кооперативної освіти на західноукраїнських землях (друга половина XIX – початок XX ст.): особливості, напрям та розвиток / М. Голубка // Актуальні напрями забезпечення ефективності економіки країни : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 8–9 квітня 2016 року) : у 2-х частинах. – Ч. 1. – Запоріжжя : Східноукраїнський інститут економіки та управління, 2016. – С. 38–41. 8. Голубка М. Просвітня діяльність Ревізійного союзу українських кооперативів в організації фахових фінансово-економічних та кооперативно-освітніх курсів у спрямуванні фінансово-економічної та кооперативної освіти на західноукраїнських землях (друга половина XIX – початок XX ст.) / М. Голубка // Проблеми і перспективи інноваційного розвитку : матеріали XXXVIII Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 15–16 квітня 2016 р. – Т. 1. – К. : Лабораторія думки, 2016. – С. 26–29. 9. Гуменна І. Українські студентські товариства у розвитку освіти і науки у Східній Галичині першої третини XX ст. / І. Гуменна // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Історія / [за заг. ред. проф. І. С. Зуляка]. – Вип. 2. – Ч. 1. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. – С. 51–55. 10. Квасов А. С. История экономической мысли Польши в межвоенный период (1918–1939 гг.) : дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.02 / А. С. Квасов. – М., 1999. – 295 с. 11. Клочко В. П. Історія економічних вчень в Україні і українська економічна думка / В. П. Клочко, В. К. Гаркаво ; Нац. держ. ун-т харчових технологій. – К., 2002. – 83 с. 12. Ковальчук В. М. Історія економічних вчень / В. М. Ковальчук, М. І. Сарай. – Тернопіль, 1999. – 157 с. 13. Коренець Д. 20-ліття нашої торговельно-кооперативної школи / Д. Коренець // Кооперативна республіка. – 1931. – № 2. – С. 434–435. 14. Кравець В. П. Історія української школи і педагогіки / В. П. Кравець. – Тернопіль, 1994. – 359 с. 15. Пастушенко Р. Початки споживчої кооперації на західноукраїнських землях / Р. Пастушенко // Споживча кооперація України: історичні та соціально-економічні аспекти : зб. пр. / [С. Г. Бабенко, М. А. Аріман, В. В. Апоній та ін.]. – К. : Ред. газ. «Вісті...», 1996. – 192 с. – С. 37–43. 16. Українська культура у XX – на початку XXI століть : методичні вказівки до вивчення курсу «Історія української культури» / укладачі : Г. Г. Кривчик, Ю. Е. Яворський. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2010. – 50 с. 17. ЦДІА [Центральний державний історичний архів], м. Львів. – Фонд 309. – Оп. 1. – Спр. 2216. – Арк. 1–18. 18. Юшкевич Ю. С. Освіта як найважливіша ланка реалізації морально-етичних цінностей: український контекст / Ю. С. Юшкевич // Гілея : збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 103 (12). – С. 277–280. 19. С. К. Uniwersytet imienia Ciesarza Franciskai we Lwowe. Sklad universitetu s program wykladov. – Lwow, 1891. – 10 с.

Дата надходження до редакції – 01.04.2016 р.

СЦЕНАРІЇ ПРОГНОЗУВАННЯ ОБСЯГІВ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ У ДЕРЖАВНИХ ФОНДАХ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

У статті здійснено оцінку доходів Пенсійного фонду України. Визначено, що діюча в Україні пенсійна модель в умовах поглиблення незбалансованості бюджету Пенсійного фонду не відповідає сучасному етапу розвитку економіки й демографічної ситуації. Автором розроблено сценарії прогнозування ресурсів для забезпечення виплат за пенсійними зобов'язаннями з відповідних джерел фінансування в межах цільової моделі, визначено часову межу досягнення збалансованості бюджету Пенсійного фонду України.

Ключові слова: соціальне страхування, сценарії, прогнозування, Пенсійний фонд України, моделі, доходи, власні кошти.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Державна служба статистики України : офіційний веб-сайт Держкомстату [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Міжнародний валютний фонд : офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.imf.org/>.
3. Наукові дослідження: економіко-математичний напрям : [підручник] / Ю. В. Пасічник, Г. О. Волошук, В. Д. Дербенцев, та ін. ; [за ред. Ю. В. Пасічника]. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 725 с.
4. Пенсійний фонд України : офіційний веб-сайт ПФУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pfu.gov.ua/>.
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV (у редакції від 01.04.2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
6. Про затвердження Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : наказ Міністерства фінансів України від 20.04.2015 № 449 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15>.
7. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 08.07.2010 № 2464-VI (у редакції від 01.05.2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
8. Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2016 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2017–2019 роки : постанова КМУ № 558 у редакції від 05.08.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/558-2015-%D0%BF>.
9. Світовий банк : офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldbank.org/>.
10. Уотшем Т. Количественные методы в финансах : пер. с англ. / Т. Уотшем, К. Паррамоу. – М., 1999. – 527 с.
10. Форсайт економіки України: середньостроковий (2015–2020 роки) і довгостроковий (2020–2030 роки) часові горизонти / наук.

¹ Рецензент – д. е. н., доцент Яценко О. В.

керівник проекту акад. НАН України М. З. Згуровський. – К. : НТУУ «КПІ», 2015. – 136 с.

Дата надходження до редакції – 06.04.2016 р.

УДК 336.76

Богач Д. С.¹

СУЧАСНИЙ СТАН ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Розглянуто основні характеристики стану фондового ринку України та проблеми, що виникають під час подальшої його модернізації. Визначені основні тенденції, за якими слід проводити реформування фондового ринку. Описані індекси, що слугують оцінкою активності фондового ринку України.

Ключові слова: фондовий ринок, індекс, глобалізація, акція, цінні папери, економіка.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Радигін А. Д. Базовий курс по ринку цінних паперів / А. Д. Радигін. – М. : Діловий експрес, 1997. – 485 с.
2. Вінс Р. Математика управління капіталом / Ральф Вінс. – М. : Альпіна Паблішер, 2007. – 402 с.
3. Смоліна А. М. Основи управління капіталом / А. М. Смоліна. – М. : Діловий експрес, 2006. – 15 с.
4. Тренев Н. Н. Управление финансами / Н. Н. Тренев. – М. : Финансы и статистика, 1999. – 496 с.
5. Задоя А. О. Структура та функції сучасного фінансового ринку [Текст] / А. О. Задоя, І. П. Ткаченко // Фінанси України. – 1999. – № 5. – С. 3–10.
6. Науменкова С. В. Розвиток фінансового сектору України в умовах формування нової фінансової архітектури : монографія / С. В. Науменкова. – К. : Центр наукових досліджень НБУ, 2011. – 324 с.
7. Полухович В. Місце фондового ринку в структурі фінансового ринку України [Текст] / В. Полухович // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 6. – С. 103–105.
8. Смагін В. Л. Фінансовий ринок в трансформаційній економіці: закономірності формування і розвитку : автореф. дис. ... д-ра екон. наук / В. Л. Смагін. – К., 2010. – 35 с.
9. Сунцова О. О. Вплив фінансового розвитку на економічне зростання: теоретичне визначення / О. О. Сунцова // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 12. – С. 152–159.
10. Михальський В. В. Роль фінансового ринку в економічному розвитку реального сектора вітчизняної економіки : монографія / В. В. Михальський. – К. : Ніка-центр, 2005. – 293 с.

Дата надходження до редакції – 28.03.2016 р.

¹ Рецензент – д. е. н. Лозинський І. Є.

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ЖИТТЯ

Яценко О. В., Сукач О. М.

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: ПОГЛЯД НАУКОВЦІВ

У рамках проведення Днів науки 20–21 квітня 2016 р. у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту кафедрами економіки, обліку і оподаткування і фінансів, банківської та страхової справи за сприяння Міністерства освіти і науки України, Черкаської обласної державної адміністрації було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію *«Фінансово-економічне та обліково-аналітичне забезпечення підприємницької діяльності»*.

Основна мета конференції полягала у вирішенні стратегічних питань розвитку фінансової науки, вдосконалення інвестиційної політики, інвестиційної привабливості регіонів, галузей і підприємств, інтенсифікації інтеграційних процесів та інших актуальних проблем економічної науки.

Участь у конференції взяло майже 200 науковців, які представляли навчальні заклади України і зарубіжжя, представники банківського сектору й підприємницьких структур.

Під час роботи конференції увага учасників була зосереджена на вирішенні нагальних проблем сьогодення. Так, перший заступник голови Черкаської ОДА Коваль Віталій Володимирович виступив із доповіддю «Влада і підприємництво: відкритий діалог», у якій були визначені основні напрями відкритості та прозорості відносин між владою різних рівнів, господарюючими суб'єктами й населенням.

Проблемні аспекти реалізації державної аграрної політики було обговорено за матеріалами доповіді д. е. н., професора Яценка В. М. «Фінансові проблеми економічного розвитку підприємств аграрного сектору економіки».

Сучасні принципи функціонування підприємницьких структур, проблеми їхнього аналізу, обліку та стандартизації окреслені у доповідях д. е. н., професорів Парасій-Вергуненко І. М., Кіндрацької Л. М. та Задорожного І. С.

Іноземні учасники репрезентували доповіді, присвячені проблемам бізнесу. Зокрема, Пікрія Цоцколаурі відзначила сучасні проблеми розвитку бізнесових компаній у Грузії; Даниїла Георгієва, в свою чергу, зосередила увагу на інноваціях у болгарському бізнесі.

Значна увага була приділена проблемам еколого-економічної оцінки технологій анаеробної переробки біомаси, що висвітлено у доповіді Ополінського І. О.

Не оминули учасники конференції своєю увагою й проблеми соціальної сфери, зокрема жваво обговорювалися питання фінансування та якості освітніх послуг, забезпечення соціальних стандартів тощо.

Окрема увага була зосереджена на питаннях маркетингових комунікацій і менеджменту. Змістовними й ґрунтовними були доповіді щодо інноваційно-інформаційних технологій суспільного розвитку.

На секційних засіданнях конференції обговорювались питання облікової політики, страхового й фінансового ринку, вирішувались проблеми розвитку підприємницької діяльності та банківського сектору.

За результатами конференції було прийнято відповідну резолюцію і видано збірник тез доповідей учасників.

**ПРО НАБІР ДО АСПІРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
08.00.11 – математичні методи, моделі та
інформаційні технології в економіці**

Оголошується набір слухачів для навчання в аспірантурі за спеціальністю 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці.

Підготовка науково-педагогічних та наукових кадрів у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту здійснюється відповідно до нормативних документів Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України. До таких документів передусім належать: Конституція України, Закон України «Про вищу освіту», Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309 «Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 960 від 14.06.2000 № 1124 від 27.08.2004 та № 254 від 02.03.2010), Постанова президії ВАКУ України від 9.04.2003 р. № 1-0214 про «Перелік спеціальностей, за якими проводиться захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань» та ін.

Умови проведення вступних іспитів і зарахування до аспірантури

До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра.

Термін навчання з відривом від виробництва не перевищує трьох років, без відриву від виробництва – чотирьох.

Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури приймається приймальною комісією за результатами співбесіди, розгляду реферату та поданих наукових праць з врахуванням письмового висновку передбачуваного наукового керівника.

Вступники до аспірантури складають вступні іспити зі спеціальності (в обсязі навчальної програми для спеціаліста або магістра, яка відповідає обраній ними науковій спеціальності), філософії та однієї з іноземних мов на вибір (англійської, німецької, французької) згідно з навчальними програмами із вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Вступники, які на час вступу до аспірантури склали всі або кілька кандидатських іспитів, рішенням приймальної комісії звільняються від вступних іспитів до аспірантури, з яких були складені кандидатські іспити, і їм зараховуються оцінки кандидатських іспитів.

Прийом вступних іспитів до аспірантури проводиться предметними комісіями в усній формі.

Кожному аспірантові одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора призначається науковий керівник, як правило, доктор наук або за рішенням вченої ради кандидат наук.

Документи подавати за адресою: 18036, м. Черкаси, вул. Нечуя-Левицького, 16; відділ аспірантури.

Довідки за телефоном: (0472) 71-21-78, 64-70-55, 64-72-00 (д. е. н. Ус Галина Олександрівна).

Вступники до аспірантури подають на ім'я ректора університету:

- 1) заяву;
- 2) особовий листок з обліку кадрів;
- 3) список опублікованих наукових праць і винаходів (аспіранти, які їх не мають, подають наукову доповідь (реферат) з обраної ними наукової спеціальності);
- 4) медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086-у;
- 5) копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста і магістра (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном, – копію нострифікованого диплома);
- 6) посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності складених кандидатських іспитів).
- 7) копію паспорта;
- 8) копію ідентифікаційного коду;
- 9) 3 фотографії.

Паспорт та диплом про вищу освіту пред'являються особисто.

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ **08.00.11 – математичні методи, моделі** **та інформаційні технології в економіці**

I. Формула спеціальності:

Наукова спеціальність, яка досліджує методологічні, теоретичні, науково-методичні і прикладні проблеми, аналізу, функціонування і розвитку соціально-економічних систем і процесів на засадах розробки і застосування методів математичного моделювання, інформаційних систем і технологій.

II. Напрями досліджень:

1. Теоретико-методологічні проблеми математичного моделювання соціально-економічних систем.
2. Моделі та методи дослідження проблем економічної теорії.
3. Моделі та методи програмно-цільового управління економічними системами і процесами.
4. Моделювання процесів управління соціально-економічними системами.
5. Моделювання процесів суспільного відтворення.
6. Моделювання процесів економічного зростання.
7. Прогнозування тенденцій і показників розвитку економічних систем і процесів.

8. Математичні моделі економічної динаміки.
9. Моделювання балансових пропорцій і показників економіки.
10. Математичні моделі та методи формування балансів для різних рівнів управління економікою.
11. Системний аналіз економічних процесів.
12. Моделювання реструктуризаційних процесів в економіці.
13. Моделі і методи формування раціональних організаційно-економічних структур і систем управління в економіці.
14. Моделювання процесів ефективного використання виробничого потенціалу.
15. Моделювання в окремих сферах суспільної діяльності.
16. Аналіз, оцінка, моделювання та оптимізація ризику в економіці.
17. Системи підтримки прийняття рішень.
18. Методи штучного інтелекту в економіці.
19. Моделі, методи та інформаційні технології функціонування систем моніторингу в економіці.
20. Теоретико-методологічні проблеми інформатизації суспільства, побудованого на знаннях.
21. Впровадження нових комп'ютерних технологій та обробки статистичної інформації.
22. Формування інтегрованих інформаційних баз даних за результатами статистичних спостережень.
23. Нові інформаційні та комунікаційні технології.
24. Гіпертекстові та мультимедійні технології в соціально-економічних системах.
25. Геоінформаційні системи в економіці.
26. Економічні й організаційні проблеми інформаційної діяльності, створення інформаційного простору об'єкта.
27. Безпека та надійність інформаційних систем.
28. Методи та моделі управління проектами інформатизації.
29. Економічна ефективність розроблення, впровадження та функціонування інформаційних систем і технологій.
30. Методи системного аналізу, оптимізації, управління в інформаційних системах.
31. Системи управління базами даних і знань.
32. Інструментальні засоби проектування та створення управлінських інформаційних систем.

НАШІ АВТОРИ

Богач Д. С., аспірант кафедри електронної економіки та економічної кібернетики ДВНЗ «Національний гірничий університет»

Гирник Л. В., старший викладач кафедри економіки підприємства Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Голубка М. М., викладач вищої категорії Львівського кооперативного коледжу економіки і права

Дмитрук Б. П., к. е. н., професор, професор кафедри обліку і аудиту Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Добрянська Н. А., д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної теорії та економіки підприємства Одеського державного аграрного університету

Коваль В. В., к. т. н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Костьян Н. Л., к. т. н., доцент кафедри економічної кібернетики Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Лисенко О. М., к. пед. н., старший викладач кафедри якості, стандартизації та управління проектами Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Манькута Я. М., к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Мостенська Т. Г., асистент кафедри менеджменту Національного університету харчових технологій

Опаленко А. М., к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Попович О. М., к. е. н., доцент кафедри економіки і менеджменту ПВНЗ «Університет сучасних знань»

Сарана Л. А., кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і кредиту Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Світлова Н. М., доцент кафедри обліку і аудиту Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Серватинська І. М., аспірант кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету

Сукач О. М., к. е. н., доцент кафедри фінансів і кредиту Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Усманова М. Р., викладач кафедри економіки підприємства Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Шевченко А. А., к. е. н., доцент, доцент кафедри агробізнесу, фінансів і права Одеського державного аграрного університету

Шпак Л. О., д. е. н., доцент, ректор Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

***Яценко В. М.,** д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту
Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*

***Яценко О. В.,** д. е. н., завідувач кафедри фінансів і кредиту
Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*

SUMMARY

Shpak L.

SOCIAL INFRASTRUCTURE AS A COMPONENT OF SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGION

In the article the importance of social infrastructure for regional and national economy has been studied. The main components of social infrastructure are defined.

Yatsenko V.

ESSENCE OF THE CONCEPT AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE ASSESSMENT OF FINANCIAL STABILITY AND FINANCIAL FIRMNESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

The essence of the concepts «financial stability», «financial firmness» are studied. Methodical approaches to the assessment of financial stability and financial firmness of agricultural enterprises are proved. It has extended the opportunity for better analysis and forecast of their activities and quantitative measurement of the financial perspectives. It has been proved that financial stability stands for qualitative characteristics of financial opportunities of an enterprise and its provision is among the most important economic issues. Indices are defined and their calculations based on methodological approaches to the assessment of financial stability and financial firmness are done, their analysis is conducted. A set of special techniques that enables to assess the state of financial stability and financial firmness of agricultural enterprises is offered.

Dmytruk B., Svetlova N.

INTERNATIONAL MIGRATION PROCESSES: MOTIVATION, KINDS AND RESULTS FOR THE COUNTRIES OF ORIGIN AND HOST COUNTRIES

In this article the trends of international migration processes, factors of impact on economy of labour power exporting and importing countries are studied. The necessity of taking rapid and effective united efforts of EU countries to stabilize the impact of migrators from the countries of Africa and the Middle East is proved. This situation can cause the exit of some countries from the European Union and threaten the existence of the commonwealth.

Lysenko O.

PECULIARITIES OF QUALITY MANAGEMENT SYSTEM IMPLEMENTATION UNDER THE NEW VERSION OF THE ISO 9001 STANDARD

The main differences between ISO 9001:2008 and ISO 9001:2015 have been analysed in the article. Quality management system innovations have been studied. The article provides guidelines for updating quality management system of an organisation to fit the new version of the standard.

Gyrnyk L.

AGRIHOLDINGS ACTIVITY IN UKRAINE AND THEIR IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURE

This article provides the analysis of the agro-industrial units in Ukraine; their impact on the country's agriculture is determined. The areas of efficient activities of agricultural holdings in the current economic conditions are offered.

Koval V., Opalenko A., Mankuta Ya.

MODERN METHODS OF EDUCATIONAL PROCESS AUTOMATIZATION IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

In this article the peculiarities of cloud technologies usage, three basic types of cloud service provision – IaaS, PaaS and SaaS – Supplements are characterized. The benefits of cloud computing compared to traditional technologies are named. It has been found out that IT infrastructure in Higher Educational Establishments can be formed based on one of three main approaches that is peer to peer network, definite server or powerful datacenters. It was defined some software platforms to support educational process within information and educational environment in a Higher Educational Establishment. They are educational information portal, electronic archive of scientific, learning and teaching aids, wiki portal, video portal. A general model of cloud-oriented environment in which special attention is paid to the formation of educational aims and syllabus is offered.

Kostian N.

OPTIMIZATION OF LOGISTICS DEPARTMENT IN THE FIELD OF TRANSPORT SERVICES

The paper provides a method of optimizing the logistics forwarding services by automating the process of charging for transport services. It is defined additional factors that influence the cost of transport. Data analysis in the providing charging services is made on the basis of decision trees. A functional model of a manager of logistics forwarding organization is built. Designing of databases necessary to preserve the original information is implemented by using of Unified Modeling Language UML 2.0. It is developed the continuity to determine the optimal transportation costs. Software implementation continuity is made using language PHP and JavaScript.

Mostenska T.

HIERARCHY OF SOCIETALLY RESPONSIBLE MARKETING PRINCIPLES

The article describes the basic principles of societally responsible marketing. The correlation between societally responsible marketing and corporate social responsibility has been characterized. The concept of hierarchical construction of social responsibility principles, their characteristics and the ways of their implementation have been described. The directions of societally responsible marketing implementation and their relationship with strategic and tactical objectives of enterprises activity have been characterized.

Usmanova M.

THE THEORETICAL BASIS FOR THE FORMATION OF INNOVATION INFRASTRUKTURE IN UKRAIN

In the article the reasons of the necessity of introduction of a national innovation system of Ukraine's economy development and formation of innovative infrastructure as its component are investigated. The main subjects and directions of state support are identified. The main problems of innovation infrastructure functioning and the ways of their solution are outlined.

Yatsenko O.

THE BANK LENDING MECHANISM IN THE SYSTEM OF RAISING FUNDS FOR AGRICULTURE

In the article the state of bank lending in agricultural production is investigated and its deterrents from the standpoint of a lender, a borrower and the state are identified. The objective need in using external financing of agriculture is grounded. It is linked with seasonality of agricultural production, mismatch the terms of costs and earnings from product sales, comparatively long production cycle in certain agricultural sectors. The mechanism of bank lending to agrarian sector business activities and its components are offered. The expediency of creation of a special loan guarantee funds for enterprises of the agricultural sector in Ukraine and a mechanism of mortgage lending is proved.

Economic benefits of leasing which combines elements of lease and loan are grounded. The state of leasing in European countries is represented and the main groups of goods taken on lease basis are shown. It has been emphasized that the second large area for leasing operations in Ukraine is agriculture. The quantitative and cost indicators of financial leasing contracts for several years are studied.

Disadvantages prevailing in public financing of agrarian sector of Ukraine budgets of different levels have been pointed out. The need to ensure the full financing of the 5% budget which is regulated by the law of the state is indicated.

It has been concluded that there is a need to create effective mechanisms of bank and other types of lending to business activities in the agricultural sector that ultimately will lead to GDP growth of agriculture and achievement of its strategic goal of economic development.

Dobryanska N., Shevchenko A., Popovych O.

SUBSTANCE OF THE FINANCIAL SUPPORT MODEL OF DIVERSIFICATION

The article describes the types of diversification, foreign experience of diversification of agricultural enterprises financing. The main problems of agricultural enterprises lending in Ukraine are studied. The main factors that negatively affect the development of diversification of production in agriculture in the region are outlined.

Sukach O., Sarana L.

INSURANCE MARKET IN UKRAINE: MODERN REALITIES AND PROSPECTS

The insurance market is closely linked to the country's economy, and the role of insurance is constantly increasing. In the article the methodological approach to the concept «insurance market» is considered, the structure of the Ukrainian insurance market is presented, the estimation of key parameters of the level of the insurance market development in conditions of modernization of economy is done.

Based upon the analysis of key indexes and tendencies of the Ukrainian insurance market it's defined that currently it is one of the most dynamic segments of local economy, the primary part of its financial and investments mechanism for social problems regulation. The ways for the Ukrainian insurance market further development are offered.

Holubka M.

THE VALUE OF FINANCIAL AND ECONOMIC AS WELL AS COOPERATIVE EDUCATION IN WESTERN UKRAINE (THE SECOND HALF OF THE XIX – THE BEGINNING OF THE XX CENTURIES) AND ITS IMPACT ON THE CONSCIOUSNESS OF A UKRAINIAN

The article is devoted to the impact of financial and economic as well as cooperative education in Western Ukraine (in the second half of the XIX – the beginning of the XX century) on the consciousness of a Ukrainian. It is education that is a great value that contributes to the development of spiritual maturity, high morality in the consciousness of a Ukrainian and promotes the implementation of the moral and ethical values, brings up a so-called Ukrainian personality that is ready to take part in the national life of Ukraine and be responsible for the fate of the people he/she belongs to. It should be emphasized that the financial and economic education would encourage the development of individuals who are willing to change the state, who understand the essence of financial flows and economic phenomena which could raise strong and wise leaders with cooperative education of the higher educational establishments.

Servatynska I.

FORECASTING SCENARIO OF FINANCIAL RESOURCES IN THE PUBLIC SOCIAL INSURANCE FUNDS

In this article the estimate of incomes of the Pension Fund of Ukraine is analyzed. It has been defined that under the growing imbalance in the

budget of the Pension Fund of Ukraine, the current pension system has not met the requirements of the contemporary economy and demographic situation. This paper offers the scenario forecast of the resources required to ensure payments of the unfunded accumulated pension liabilities from the relevant sources of financing within the target and the current models. The balanced budget time horizon for the Pension Fund of Ukraine has been defined.

Bogach D.

CURRENT CONDITION OF UKRAINE'S STOCK MARKET

The main characteristics of the stock market in Ukraine and the problems that arise during further modernization are analyzed. The main ways which should be applied during reform of the stock market are underlined. Indexes that serve as the assessment of the stock market activity in Ukraine are described.

ЗАПРОШУЄМО АВТОРІВ ДО СПІВПРАЦІ

У Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту видається фаховий журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту».

Затверджено Постановою президії ВАК України від 10 листопада 2010 року № 1-05/7 (Бюлетень ВАК України, № 12, 2010).

Науковий журнал «Вісник СУЕМ» друкує статті за такими напрямками:

- економіка і організація,
- фінанси і кредит,
- інвестиції і ринок,
- бухгалтерський облік та аудит,
- сучасний менеджмент,
- проблеми маркетингу,
- дослідження молодих вчених.

Журнал виходить два рази на рік, статті приймаються до 15 квітня та 15 жовтня кожного року.

Статті слід надсилати електронною поштою на адресу journal3.suem@gmail.com. Після прийняття редакцією до друку (перевірки на відповідність вимогам та рецензування членами редколегії) необхідно подати (або надіслати поштою) до редакції журналу рукопис статті у паперовій формі, кожна сторінка підписана автором (авторами). Окремо подаються відомості про автора (ПІБ, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання, адреса, телефон, адреса електронної пошти).

Максимальна кількість **співавторів – не більше чотирьох**.

Автори, які не перебувають з Університетом у трудових відносинах, подають **рецензію доктора наук** з висновком «Стаття відповідає вимогам ВАК України та рекомендується до друку у науковому журналі «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту».

Автори, які є аспірантами або здобувачами Університету, подають **висновок наукового керівника**.

Статті, що відхилені рецензентами, повертаються авторам на доопрацювання. Доопрацьована стаття надсилається до редакції в тижневий термін. Рукопис статті автору не повертається.

Автори оплачують вартість публікацій у розмірі **300 грн за обсяг 0,5 авторських аркушів (20 000 символів) та вартість поштових витрат (30 грн)**. При бажанні співавтора мати окремий екземпляр додатково сплачується **80 грн**. Оплата здійснюється після прийняття Редколегією позитивного рішення (автор повідомляється електронною поштою).

Копія квитанції про оплату подається електронною поштою.

Оплата у готівковій формі здійснюється в касі Університету, а безготівковою формою за такими платіжними реквізитами:

Одержувач платежу: ТОВ ВНЗ «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ», код 14204539 МФО 354789, р/р 2600700025653 АТ «Укресімбанк», вул. Н.-Левицького, 16, м. Черкаси, 18036 (призначення платежу: за друк статті, із зазначенням прізвища автора).

Обов'язкові елементи статті:

- **УДК** даної теми дослідження (зазначається у лівому кутку вгорі);
- **дані про автора** (українською, російською та англійською мовами): прізвище, ім'я та по батькові; науковий ступінь, вчене звання; місце роботи (навчання), посада;
- **назва статті** (українською, російською та англійською мовами);
- **анотація** (українською мовою);
- **ключові слова** (не менше трьох та не більше восьми);
- **постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями;**
  - **аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття;**
- **формулювання цілей статті (постановка завдання);**
- **виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;**
  - **висновки з даного дослідження і перспективи подальшого дослідження даної теми;**
    - **анотація англійською мовою (Summary)** (виділяється курсивом);
    - **література** (не більше десяти посилань на наукові джерела; посилання подаються по тексту у квадратних дужках; на кожне використане джерело, зазначене у розділі «література», по тексту повинно бути не менше одного посилання).

Вимоги до оформлення статті:

- редактор – Microsoft Word (розширення файлу doc або rtf);
- формат редактора для формул – Microsoft Equation;
- шрифт тексту – Times New Roman, 12 кегль;
- інтервал між рядками – 1;
- береги: лівий, правий, верхній, нижній – 4 см;
- для рисунків та таблиць: шрифт – Times New Roman, 10 кегль, інтервал між рядками – 1;
- рисунки, таблиці, діаграми створюються з використанням чорно-білої гами; кольорові графічні об'єкти, заливки та зноски не допускаються!
- обсяг статті (зі списком використаної літератури, таблицями, схемами тощо) 8–13 сторінок формату А4;
- матеріал статті оформлюється із зазначенням відповідних розділів;
- бібліографічний опис у списку джерел наводиться у відповідності до вимог МОН України.

За відсутності одного з перелічених компонентів, наявності великої кількості стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, а також при оформленні, що не відповідає вимогам, матеріали Редколегією до розгляду не приймаються, не рецензуються та не повертаються автору.

Адреса редакції: вул. Н.-Левицького, 16, Черкаси, 18036.

Відповідальний секретар журналу Дешевенко Людмила Петрівна,
тел. (0472) 64-72-00 (внут. 101).

Випуск 1 (20), 2016

ISSN 2078-1628

ВІСНИК СУЕМ № 1 (20), 2016

Науковий журнал

Засновник, редакція, видавець і виготовлювач
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ № 16612 – 5084Р від 23.04.2010.

Редактор О. М. Строгалова

Підписано до друку 26.05.2016. Формат 84x108/16.
Друк різнографічний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 11,7. Тираж 100 прим. Зам. № 16-21.
Адреса редакції, видавця, виготовлювача: 18036, м. Черкаси, вул. Н.-Левицького, 16
Телефон редакції: (0472) 64-72-00 (101), факс (0472) 64-73-00,
e-mail: journal3.suem@gmail.com

Надруковано на обладнанні СУЕМ

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 3734 від 17 березня 2010 р.

Видається за рекомендацією Вченої ради СУЕМ

Статті проходять рецензування. Передрук і переклади матеріалів,
опублікованих у журналі, дозволяються лише зі згоди автора та редакції.

© Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2016